

Nevusi ili madezi su promjene na koji koje su najcesce potpuno benignog karaktera, ali zbog nedovoljnog znanja i upucenosti kod osoba koje imaju te promjene na kozi stvaraju velike probleme i strah od "najgoreg". Nevusi su "defekti" koji nastaju u toku samog nastanka koze i sluzokoze,tacnije u embriogenezi. Uzrok nastanka su obicno genetski faktori, mada i poremećaji u toku trudnoće mogu biti predisponirajući faktori za nastanak nevusnih promjena na kozi. Najcesci teratogeni faktori u trudnoci su: virusne infekcije, lijekovi u toku trudnoće, ionizirajuće zracenje, dijabetes mellitus, deficit cinka tokom trudnoće, alkoholizam majke tokom trudnoće.

- Nevusi su najcesce prisutni nakon rođenja, ali se vrlo često njihovo pojavljivanje desava tokom djetinjstva. Dosta nevusa tokom života se spontano "izgubi" ali postoje i oni ciji se rast povećava tokom života. Najcesci nevus koji se sreće u nasem podneblju je pigmentni nevus. Javlja se u djetinjstvu ili na rođenju, jasno je ogranicen od zdrave koze,benignog je karaktera i može se lokalizovati na svim dijelovima tijela.

- Ovaj oblik nevusa je obično iznad nivoa koze velicine od nekoliko milimetara do nekoliko centimetara,oblik mu je kupolasti ili je na peteljci. Pigmentni nevus vrlo rijetko može da prede u malignu formu,a najcescu predispoziciju za prelaz u malignitet imaju mali pigmentirani nevusi koji su izloženi dugotrajnim mehaničkim i hemijskim podrazajima ili sunčevim zracima. Ovdje je vazno napomenuti da je vrlo vazna kumulativna doza sunčevih zraka za svaki nevus, a to se vrlo često u dijagnosticiranju zaboravi.

- Oko pigmentiranog nevusa se ponekad može pojaviti bijeli prsten, a vremenom taj nevus "nestane" što kod osoba izaziva vrlo često neopravдан strah. Tu se zapravo radi o tipu, halo nevusa (Naevus Sutton) koji rijetko može preci u malignu formu ali ga svakako treba medicinski pratiti. Na kosmatom dijelu glave se srećemo sa nevusima koji su nastali iz uvecanih lojnih zlijezda (Naevus sebaceus), a izgledaju kao zuckaste ploče velicine 1-10 cm, a prisustvo provokativnih faktora,najcesce nekontrolisano izlaganje suncu (mornari,ratari i radnici koji rade na suncu),može uzrokovati na postojecem nevusu tumor koze, bazocelularni epiteliom. Međutim, ovaj tumor ako se na vrijeme dijagnosticira,uspjesno se odstranjuje bez daljih komplikacija.

- Vazno je naglasiti da nevuse koji se nalaze na mjestima kontinuirane iritacije (ramena i leda, grudi, regija pijsamprepona, stopala) pozeljno je odstraniti a nikako se drzati one narodne, ne dirati te promjene jer se mogu "dati na zlo". Nevuse je takođe potrebno zaštititi od izlaganja suncu,a da je doslo do prelaska nevusa u tumor govore nam sledeći znaci:nevus i okolina pocinju da svrbe,u nevusu i okolini se pojavljuju povremeni bolovi, nevus pocinje nekontrolisano da raste, a u blizini nevusa se pojavljuju novi slični nevusi, boja se mijenja u tamniju i neujednacenu, na mali podrazaj se javlja krvarenje (sto je najcesce znak da se potrazi pregled dermatovenerologa), a ukoliko se na mjestu nevusa pojavi ulceracija to vec govori da je

hirurska intervencija neodlozna.

- Isto treba znati da svako krvarenje ako se nevus povrijedi ne mora znaciti da je doslo do nezeljenih posljedica. Preporuka za osobe koje imaju veliki broj pigmentiranih nevusa je da se ne izlazu suncu, ako primjete jednu od gore navedenih tegoba da se konsultuju sa dermatovenerologom i da ostecene nevuse ne lijece "narodnim" lijekovima.